

Spædbarnsterapi I Grønland

Historien om Nuka

Et kapitel skrevet til den Grønlandske udgave af bogen "Spædbarnsterapi" udgivet i 2019 på Forlaget Múlik

Smerten

Naja Broberg kontaktede mig (IP) og bad mig om hjælp til sønnen Nuka på 9 år. Naja var tydelig berørt, da hun fortalte om den angst, hun havde. Naja og hendes mand Anton adopterede Nuka, da han var et år gammel. Nuka var latent aggressiv og truende over for Naja. Anton følte sig magtesløs. Vi aftalte at Naja og Anton kom i den efterfølgende uge til en for-samtale.

Forældrene var forpinte, da de ved første for-samtale fortalte om deres uro og rådvildhed i forhold til, hvordan de bedst kunne hjælpe Nuka. De fortalte, at Nuka flere gange om ugen blev sendt hjem fra skole, fordi han var truende over for lærerne. Han kom ofte i konflikt med de andre elever, var nærtagende og følte sig ofte uretfærdig behandlet af alle omkring sig. I skolen havde han svært ved at koncentrere sig, han trak sig fra fællesskabet og sad fordybet i egne tanker.

Grundet konflikterne med de andre børn nåede han dog sjældent at deltage i undervisningen. Når han ikke deltog i klassen, var han henvist til et lille roligt lokale, hvor han havde sine skolebøger. Han måtte også bruge sin medbragte iPad.

Begge forældre var bekymrede for Nukas fremtid. De fortalte om deres store kærlighed til Nuka, som var deres eneste barn. Forældrene havde begge en god uddannelse og sad i faste jobs. De boede i eget hus og havde en stor familie. Uanset hvor meget forældrene gjorde, for at Nuka skulle have det godt, var Nuka utilfreds. Nuka viste ofte sin utilfredshed ved at skribe og bebrejde forældrene. Nogle gange endte det med, at Nuka smed med tingene og smækkede døren i efter sig. Anton var rådvild, fordi han så, at Nuka gjorde lige, hvad der passede ham. Han så, hvordan Nuka havde en truende adfærd over for Naja, og han vidste ikke, hvordan han kunne stoppe det. Når han talte med Nuka om det, talte Nuka nedladende om Naja. Det undrede forældrene, da Nuka som lille var meget afhængig af Naja, som gik hjemme hos ham, indtil han skulle i børnehave.

Nukas liv.

Nuka var født af en 20 år gammel mor, som havde haft et svært liv, hvor hun aldrig selv havde oplevet nærhed og omsorg. Moderen var hjemløs, hun havde skjult graviditeten og ønskede ikke hjælp fra kommunen. Faderen var ukendt. Moderen boede hos venner og bekendte. Nuka blev født på sygehuset. Moderen havde taget den beslutning, at Nuka skulle i familiepleje lige efter fødslen. Socialrådgiveren kom på 3. dagen efter hans fødsel sammen med Nukas plejeforældre, for at moderen kunne møde dem og senere, for at plejeforældrene kunne lære Nuka at kende.

Moderen var afklaret med sin beslutning, og hun syntes godt om plejeforældrene. Da dagen kom, hvor plejeforældrene hentede Nuka, gav hun ham sit tørklæde med. Moderen fortalte Nuka, at

hun ville besøge ham. Moderen mødte kort efter fødslen en mand, som hun rejste til Danmark med. Siden har ingen hørt fra moderen.

Plejemoderen, blev 2 måneder efter at de havde taget Nuka i pleje klar over, at hun var gravid og var 4 måneder henne i graviditeten. Den længe ønskede graviditet var fyldt med komplikationer, og plejeforældrene havde svært ved at give Nuka den nødvendige kontakt og opmærksomhed, som han havde behov for. Da pleje moderen i forbindelse med fødslen udviklede en fødselsdepression, og den biologiske mor ikke havde ladet høre fra sig et år, besluttede børne- og unge forvaltningen, at der skulle findes en adoptivfamilie til Nuka.

Det første år i Plejefamilien:

Nukas samspil med plejeforældrene var yderst mangelfuldt. Ved fødslen var Nuka parat til at indgå i en relation med sin biologiske mor. Da hun forsvandt, ville han kunne indgå i en relation med plejeforældrene, hvis de havde været klar til at binde sig til Nuka. Denne bindingsproces hang specielt i den første tid, uløseligt sammen med plejemoderens følelsesmæssige sårbarhed.

Svend Åge Madsen beskriver i sin bog: "Bånd der brister. Bånd der knyttes", om forskellige årsager til relations forstyrrelser, og han understreger, at plejeforældre skal være i stand til at skabe en nærende kontakt med det barn, de modtager i pleje. Nuka havde, da han var et år gammel, ikke udviklet en tryk base. Han havde ofte været overladt til sig selv. Plejefaderen var ofte ikke hjemme, idet han var på fangst og fiskeri. Plejemoderen fortalte til forvaltningen, at hun ikke havde taget imod den hjælp, som hun var blevet tilbudt, da hun var bange for at blive stemplet som en dårlig plejemor.

Da plejemoderen blev indlagt i forbindelse med sin fødselsdepression, fortalte hun om, hvor svært det havde været. I lange perioder var livet præget af usikkerhed, smerte og angst. Hun ville gerne give Nuka det, som han havde behov for, men hun vidste ikke, hvad hun skulle gøre. Derfor blev hun modløs og opgivende. Plejemoderen var fysisk til stede i samværet med Nuka, men psykisk fraværende. Den identitetsskabende stimulation han skulle have haft, fik han kun glimtvis. I Nukas tilfælde var hans gentagne forsvar en tilbagetrækning fra verden.

Behandlingsmæssige overvejelser

I bestræbelserne på at forstå, hvad der skete tidligt i Nukas liv opleves det nærliggende at tænke forladthed ind i det Nuka oplevede. *Kathrin Asper* beskæftiger sig i sin bog: "Ravnen i glasbjerget" med forladthed. Fra bogens bagside læses: "Forladthed er en tilstand, hvor man føler sig isoleret og forstødt. En sådan oplevelse er ofte forbundet med en depression, som i mange tilfælde kan forklares ud fra en forladthedsoplevelse tidligt i ens liv". Hun beskriver, hvordan man, når man tidligt i sit liv har oplevet forladthed, kan reagere yderst sensibelt på alle senere oplevelser af forladthed og tab. Disse tidlige sår har brug for analyse og terapi for at heles. Ikke alle sår kan heles.

John Bowlby, er den primære grundlægger af tilknytningsteorien, og han skriver blandt andet i bogen: "En sikker base", om børns reaktion på det at blive forladt. Han kaldte denne særlige del af tilknytningsteorien for "forladthedssyndromet". I denne bog beskrives forladthedssyndromet i kapitel 7, med de tre faser: Protest, fortvivlelse og midlertidig frakobling.

Nuka var en meget stille dreng de første dage i plejefamilien. Han sov det meste af tiden. Det var svært for plejeforældrene at aflæse Nuka. Det var svært for dem at indgå i en rytme og et samspil med ham. Måske beskyttede Nuka sig mod total opløsning ved at trække sig fra kontakten. En kontakt som han ikke kunne indgå i. Plejeforældrenes beskrivelse af Nuka sammenholdt med de 3 faser:

Fase 1. Protest

Efter en uge græd Nuka ofte, og han var utrøstelig i sin gråd.

Fase 2. Fortvivlelse

Plejeforældrene oplevede, at Nuka var sårbar, han sov dårligt og ville ikke spise. De oplevede ham som ulykkelig, og de selv blev ulykkelige og modløse. Nuka var passiv, han ville gerne have kontakt med plejeforældrene, men opgav hurtigt og trak sig tilbage i egen verden ved mindste udfordring. Ind imellem græd han dybt og inderligt, han var utrøstelig, og selv om han var sulten, havde han ikke ro til at spise.

Fase 3. Midlertidig frakobling

Nuka trak sig i kontakten med plejeforældrene. Nuka var i de første seks måneder ofte syg. Da han var seks måneder gammel, blev han indlagt på sygehuset pga. dehydrering og manglende trivsel. Han havde oplevet det at blive forladt af sin mor, den eneste han gennem de 9 måneder i hendes mave, kendte. Moderen havde sagt at hun ville komme, men hun kom ikke. Efter hospitalsindlæggelsen accepterede Nuka tingenes tilstand. Han spiste, men virkede uglad.

Adoptivforældrenes udfordringer med Nuka og deres egen usikkerhed.

Ved henvendelsen om et terapiforløb fortalte adoptivforældrene, at Nuka altid har haft udfordringer. Mest i form af, at han lukkede af og trak sig, når noget var svært. Han havde svært ved at aflæse andre børn. Blev han udfordret, kunne han reagere med voldsom vrede. Den første tid, indtil Nuka startede på en halvdagsplads i børnehaven, var Naja hjemme sammen med ham. De havde en svær start, da det var forbundet med angst for Nuka at skulle sige farvel til Naja, når han skulle i børnehaven. Naja og Anton oplevede tiden i børnehaven som svær, fordi Nuka altid var afvigende i forhold til de andre børn.

Nuka var 9 år, da terapi-samtalerne startede. Første for-samtale er som tidligere skrevet uden Nuka. Adoptivforældrene fortæller om Nukas start på livet. De fortæller om deres fortvivlelse i forhold til Nukas udfordringer i børnehaven og skolen og over hans vrede især over for Naja. De bliver præsenteret for en behandlingsplan med afsæt i tidlig traumeterapi.

Inden anden for-samtale lever jeg mig ind i, hvordan det kan have været, at være det lille spæde barn, der blev forladt af sin biologiske mor og kom i en plejefamilie med manglende overskud. I samtalen mærkedes adoptivforældrenes usikkerhed og deres manglende rammesætning omkring Nuka. Jeg mærkede især Najas uro og ængstelse for at gøre noget forkert. Anton havde et mere neutralt forhold til Nuka. Sammen tog de to ofte på fisketure ind i fjorden. Begge elskede de friluftslivet og det at være stille sammen i naturen uden en masse ord.

Når Naja tvivlede på, om de gjorde det rigtige, blev Anton også usikker. Jeg bad dem leve sig ind i, hvordan det havde været at være Nuka, når de var usikre. Begge kunne mærke, hvor ubehageligt det måtte være for Nuka. Vi talte om Nukas behov for, at de var tydelige og meldte ud, hvad det var de ville have, og hvad de ikke ville have. Ligeledes ville det være godt, at de fortalte Nuka, hvad de forventede af ham.

Jeg (IP) tegnede Nuka med en tæt ramme omkring, der gjorde Nuka tryk. Hver gang de var usikre, viste pilene, at rammen var hullet, og det gjorde Nuka usikker, fordi han så skulle ud og finde rammen længere væk. Denne søgen efter rammen gjorde ham utryk. Vi talte om betydningen af ikke at hidse sig op ved uoverensstemmelser, men fastholde hvad det var, man ville have. Måske skulle det i starten fastholdes stille og roligt flere gange. Det var vigtigt, at de ikke hidsede sig op, for så havde de tabt, og Nuka ville have brug for at søge efter forældrenes rammer på ny.

Vi gennemgik eksempler som Naja var usikker på. Det gav god mening for hende og ro hos Anton.

Kan man reparere et beskadiget neuralt netværk?

Jeg (IP) deler min forståelse af Nuka og hans situation med adoptivforældrene med det formål, at vi sammen kan forstå Nuka. Og her kan vi hente hjælp hos *Bruce Perry*, der i sin bog: "Drengen der voksede op som hund", netop beskriver hvordan vi kan hjælpe et barn som Nuka.

Bogen har inspireret os til at forstå, hvordan et beskadiget neuralt netværk kan heles. Dette sker bedst igennem rummende og kærlige relationer." Hjernen er som en muskel. Hvis man ikke bruger den mister man den". Nuka blev sparsomt stimuleret det første år. Han mistede sin mor, og han var overladt til en plejemor, der selv var i krise. Bruce Perry påpeger, at hvis nervesystemet overbelastes kronisk, kan resultatet være dybtgående neurale funktionstab. Dette kan blandt andet give sig udslag i, at den aggression og impulsivitet, som kamp eller flugt- responsen fremkalder, forstyrrer barnet.

Voksne omkring barnet vil mange gange opleve det som en trodsig afvisning, når barnet ikke svarer på tiltale, men neutralt står og ser på noget bestemt med stirrende øjne. Det kan fejltolkes som modstand fra barnets side, når barnet lukker af. I virkeligheden er der tale om resterne af tidligere traumatiske situationer, som barnet er blevet mindet om. Påmindelsen kan komme ved noget barnet ser, hører, mærker, smager eller det giver respons til hjernen om det ubehag, barnet har oplevet.

Det der sker med barnet er, at barnet bogstavelig talt ikke evner at følge en anvisning. Barnet beskytter sig ved at trække sig fra kontakten. Det tidlige forsvar fra da traumet opstod, vil således fortsætte som forsvar fremover i barnets liv. Barnet kan virke hyperaktiv og uopmærksomt fordi det, barnet retter sin opmærksomhed imod, er lærerens stemme eller de andre børns kropssprog i stedet for indholdet af undervisningen.

Har barnet levet i et uforudsigelig krisepræget hjem, vil det ofte bruge al dets opmærksomhed på at spejle efter fjendtlighed hos andre, hvilket gør, at de bliver meget nærtagne og ofte kommer i kamp med andre børn. Det er svært for barnet at finde ro til væren og indlæring. Traumatiserede børn kommer ofte fra hjem med meget kaos, og det er dette kaos, der er genkendeligt for barnet og som således giver mest ro. Kommer et sådant barn til en anden familie med ro, kærlighed og

forudsigelighed, vil barnet ofte forsøge at fremprovokere det kaos, som det kender fra de første barndomsår, og på den måde bliver det barnets skabelon for familieliv. Hvis vi forstår det, kan vi bedre hjælpe dem med at lære ro, kærlighed og forudsigelighed at kende, således at deres neurale netværk kan heles så meget som muligt.

Ikke alle neurale netværk kan heles, men der er, via specifikke udviklingsveje for disse børn, mulighed for at hjælpe dem til et bedre liv. Først og fremmest heles børnene gennem omsorgsfulde voksne, der over tid kan indgå i en nærende relation med barnet. En relation hvor den voksne har forståelse for barnets udfordringer og tilbyder kontakt til barnet på barnets præmisser. Måske skal barnet den første lange tid have fred og bare være i nærheden af den voksne, hvor de sammen er til stedet i barnets tempo, for eksempel sammen om "et fælles tredje", så som et fælles maleprojekt – måske i starten hver for sig, men hvor den voksne er opmærksom på barnets åbning for deltagelse i fællesopgaver.

Et traume indebærer kontroltab, og for børnene er det vigtigt altid at have kontrollen. Det er derfor vigtigt, at vi understøtter barnets behov for kontrol. Børnene heales gennem den nærende relation, men for nogle vil det forsvar, der hjalp dem til at overleve tidlige traumer, ofte følge med og vise sig gang på gang op igennem deres opvækst. Nukas forsvar var, at han trak sig fra kontakten. Her må vi forstå hjernens hukommelse, der ligger i kroppen, som én af de erfaringer som kroppen husker. Her i vores mest primitive krybdyrhjerne, på instinkt niveau, ligger vores erfaring for, hvordan vi engang forsvarede os imod et tidligt traume.

Det er dette forsvar, der er nødvendigt at neutralisere, hvilket vi i en terapeutisk kontakt med barnet vil forsøge. Med spædbarnsterapiens metode, vil vi sætte ord på traumat. Når terapeuten er autentisk og møder barnet i spædbarnsterapien, sanser barnet budskabet. Barnet lytter et sted dybt inde. Kroppen husker. Det traume, der har forhindret barnet i en sund udvikling, forsvinder. Ved at blive set, samt ved at der bliver sat ord på det, der er sket, kommer der system i barnets kaos. Derved er barnets kaos ikke længere et lukket system, men en defineret del af livet.

Terapeutisk indfaldsvinkel: "Lad aldrig barnets smerte blive glemt"

Francoise Dolto beskriver i sin bog: "Samtaler om børn og psykoanalyse", hvor vigtigt det er, at vi taler med barnet om dets traume for at barnet kan genvinde sig selv og komme videre i udviklingen. Ingen kan på forhånd vide hvor langt vi kan komme med spædbarnsterapiens metode. Derfor ønsker vi, at alle børn med tidlige traumer, der igen og igen forstyrres af det forsvar de udviklede, da de var små, får tilbudt traumeforløsende Spædbarnsterapi.

Spædbarnsterapien er en behandlingsmetode, der analyserer "hvad var det der skete"? Hvad er det barnet fortæller os? Terapeuten lever sig ind i barnet. Det er af afgørende betydning for terapien, at terapeuten er autentisk. Spædbarnsterapien er målrettet barnet, men er også terapi til omsorgspersonerne, som deltager som støtte for barnet. I spædbarnsterapien sanser barnet budskabet. Kroppen husker. Terapiformen er strukturerende. Terapeuten sætter efter et grundigt forarbejde ord på det, der skete. Barnets umodne nervesystem synkroniserer med terapeutens modne nervesystem, og der sker en heling. Den fastlåste energi frigives, og traumat bliver en integreret del af barnets

historie. Det forsvar som det lille barn udviklede, for at overleve traumet, gentager sig igen og igen op igennem livet, indtil der er sat ord på det, der skete. Ved at der bliver sat ord på, kommer der system i barnets kaos. Derved er barnets kaos ikke længere et lukket system, men en defineret del af livet. I Nukas tilfælde var hans gentagne forsvar en tilbagesøgning fra verden. Vi kan på beskrivelse af Nukas reaktioner i hans første leveår se, at han var udfordret på samme måde som de børn, der udvikler forladthedssyndromet.

Terapierne

Jeg udarbejdede 7 terapier, som jeg fremlagde for godkendelse af forældrene, ved anden forsamling, som også foregår uden Nuka. Forældrene blev berørt, da jeg gennemgik terapierne, som senere skulle gives til Nuka. Inden 1. terapi sendte jeg et personligt brev til Nuka, hvori jeg inviterede ham og hans forældre til at komme til et møde hos mig. I brevet fortalte jeg, hvem jeg var, at jeg havde talt med hans forældre om dengang han var helt lille, og det var det, jeg ville fortælle ham om. I brevet var der billede af mig, mit hus og mit terapirum. Der var angivet adresse, dato og klokkeslæt.

Inden jeg modtog Nuka til hans første terapi, havde jeg forberedt mig på mødet med ham, ved at leve mig ind i hans møde med livet. Forældrene var instrueret i, hvordan terapien ville foregå og de vidste, hvor de skulle sidde på hver side af Nuka. I Nukas stol var der et skilt med hans navn på, så han vidste, hvor han skulle sidde. Det gjaldt om at skabe rolige og tydelige rammer. Terapeuten må påtage sig opgaven som tydelig karavanefører, for at skabe ro, forudsigelighed og tryghed for både barnet og forældrene. Hver terapi starter på samme måde hver gang.

1.terapi

Identifikation:

God dag Nuka

Mit navn er Inger Poulsen.

Mit arbejde er at tale med børn.

Historie:

Din adoptivmor Naja og din adoptivfar Anton har bedt mig om at tale med dig.

Du blev skabt i din biologiske mors mave.

Du har en biologisk far, men vi kender ham ikke.

Han gjorde noget godt, han skabte dig.

Din biologiske far og mor skænkede dig livet.

Din biologiske mor bar dig under sit hjerte i 9 måneder.

Din biologiske mor havde et svært liv. Hun vidste, at hun ikke kunne passe dig og give dig det, du havde behov for.

Din biologiske mor ville dig det godt.

Inden hun sagde farvel til dig, gav hun dig et tørklæde, som hun havde gået med.

Din mor ønskede, at tørklædet, der lugtede af hende, skulle hjælpe dig, når du havde det svært og savnede hende.

Jeg tænker, at du kunne mærke, at det var svært for din biologiske mor at sige farvel og overgive dig til plejefamilien.

Din biologiske mor sagde, at hun ville besøge dig.

Din biologiske mor kom ikke. Hun traf en ny mand og flyttede til Danmark.

Ingen ved, hvor hun er nu.

Du flyttede hjem til Arnaq og Niels, som var dine plejeforældre. De har fortalt, at du sov meget de første dage. derefter græd du og viste, hvor svært du havde det.

Jeg tænker at du savnede din biologiske mors varme krop, som du kendte fra tiden i hendes mave.

Arnaq så hvor svært du havde det. Hun ville gerne hjælpe, men hun vidste ikke, hvad hun skulle gøre.

Du var modløs, og det var Arnaq og Niels også.

Jeg tænker, at du følte dig helt alene. De som skulle hjælpe dig kunne ikke se, hvad du havde behov for.

Håb:

Selv om det var svært, så havde du en stærk livsvilje.

Du fandt din måde at klare det på, selv om du var helt lille.

Du var stærk. Du ville livet.

Nuka lyttede stille til det, som jeg fortalte ham. Nogle gange nikkede han. Da jeg fortalte om hans biologiske mor, der sagde farvel, gled han ned i stolen og lagde sig i fosterstilling. Sammen med forældrene blev jeg i kontakten med Nuka og støttede ham i hans proces. Forældrene var instrueret i betydningen af at være Nukas "tavse vidner". Efter en stund rejste Nuka sig op igen og vi fortsatte terapien.

Efter terapien bliver forældrene bedt om at tegne, hvordan de troede, at det havde været at være Nuka. Hvorefter de på skift viste tegningen og fortalte det til Nuka. Dette er en form for mentalisering, som inddrager forældrene. Nuka kunne tegne, hvordan han troede, det havde været at være ham som helt lille. Naja ringede den efterfølgende dag og fortalte, at Nuka havde været meget stille efter 1. terapi, han var faldet sent i søvn og havde bedt om at få læst den 1. terapi op. Adoptivforældrene havde fået et eksemplar af den gennemgåede terapi med hjem. De var opfordret til, at de skulle tale med Nuka om indholdet indtil næste terapi. Samtidig samlede

jeg alle terapier samt tegningerne i en mappe med et billede af Nuka uden på, mappen fik Nuka med hjem, da han afsluttede terapiforløbet.

Naja fortalte, at de havde brugt det, som vi havde talt om ved for mødet uden Nuka. De kunne mærke en helt anden ro, først og fremmest hos dem selv, men de mærkede også, at det gav Nuka ro. Det var som om de havde fundet deres vej.

2. terapi

Identifikation:

God dag Nuka

Mit navn er Inger Poulsen.

Mit arbejde er at tale med børn.

Historie:

Sidst fortalte jeg dig om dengang, da du blev adskilt fra din biologiske mor.

Jeg tænker at det var svært for dig.

Du kom til Arnaq og Niels, som gerne ville hjælpe dig, men de vidste ikke hvad et lille barn som dig havde behov for.

Du viste dem, hvad du havde behov for, men de forstod det ikke.

Du havde en stærk livsvilje, og du fandt din måde at klare dig på.

Når det de tilbød dig, ikke passede til dine behov, trak du dig, og når smerten var for stor, lukkede du af.

Jeg tænker at du, medens du var i din mors mave, kunne mærke at hun havde besluttet, at du lige efter fødslen skulle i plejefamilie.

Måske lærte du allerede medens du var i din mors mave at lukke af for at passe på dig selv.

Måske kunne du mærke din mors sorg over at skulle forlade dig.

Din mor var stærk.

Hun valgte, at du skulle vokse op i en familie, som hun troede kunne give dig det, du havde behov for.

Det første år af dit liv var svært, fordi du kom til en plejefamilie, som gerne ville men ikke kunne passe på dig og give dig den omsorg og kontakt, som du havde behov for.

Din plejemor opdagede, at hun var gravid, kort tid efter at du var kommet ind i deres familie.

Din plejemor var ofte syg, og da barnet blev født, fik hun en fødselsdepression.

Børne og unge forvaltningen så, at du havde det svært, og det blev besluttet, at de ville finde en familie, der gerne ville adoptere dig som deres eget barn.

Naja og Anton havde i lang tid ønsket at få et barn. Da de fik at vide, at du var klar til adoption og kunne blive deres barn, blev de meget glade.

De glædede sig til at møde dig.

Jeg tænker, at det var overvældende for dig.

Håb:

Du var et barn med en stærk livsvilje.

Du måtte først sige farvel til din biologiske mor. Derefter måtte du sige farvel til dine plejeforældre Arnaq og Niels.

Du klarede efter nogen tid at sige goddag til dine adoptivforældre.

Nuka lyttede og fangede Antons blik. Han holdt kontakten længe, da jeg fortalte ham om Naja og Anton, der længe havde ønsket sig et barn. Anton og Naja var blevet forberedt på, at hvis Nuka under terapien søgte deres blik og fastholdt det, som ville han sige: "var det sådan det var?", så var det vigtigt, at de blev i øjenkontakten, til Nuka flyttede sit blik.

Nuka tegnede efterfølgende et lille barn der lå i fosterstilling i det ene hjørne af papiret. Han tegnede Paninguaq og Niels i det modsatte hjørne. Nuka sad lidt og kikkede på tegningen. Så tegnede han en brun ring rundt omkring det lille barn. Nuka fortalte om tegningen: "Jeg var alene".

Naja fortalte Nuka om sin tegning, der viste Nukas biologiske mor, der ville komme, men ikke kom. Hun tegnede det lille tørklæde, som Nukas biologiske mor havde givet ham med, og som Nuka endnu havde og passede godt på. Og om Nuka, der kom hjem til Arnaq og Niels, der gerne ville kontakten, men ikke kunne finde ud af det. Nuka lå der helt alene. Anton fortalte Nuka om sin tegning, der viste et lille barn, der nok var alene, men det lille barn havde en stærk livsvilje, han sagde til Nuka: "Jeg er sikker på, at du nok skal klare det". Det var tydeligt at Nuka nød denne medoplevelse fra Naja og Anton. Nuka havde talt om det lille barn og ville gerne, at de tegnede sammen med ham derhjemme, ligesom vi gjorde i terapien. Det var fint, men de skulle huske altid også at tale om og tegne håbet.

Anton fortalte, at de før Nuka kom i børneterapi, ofte havde undret sig over Nukas helt specielle gråd. Nogle gange kunne han længe græde som et lille barn, nogle gange kunne han blive rasende over små ting. I de situationer forsøgte de at tale til ham som den store dreng på 9 år, som han jo var. Jeg gav dem en tid næste dag, så vi sammen kunne tale om denne gråd uden Nuka.

Arkaisk sprog

Nukas forsvar i forbindelse med adskillelsen fra mor, var at lukke af og trække sig væk fra kontakten. Da han blev født, var han klar til samspil med moderen. I dette samspil hvor barnet

bliver set og mødt med moderens anerkendende øjne, bliver barnets identitet skabt. Et barn der endnu ikke har opnået denne indre stabilitet igennem det at blive set vil, når det bliver udsat for et traume være nødsaget til at gå tilbage til et tidligere udviklingstrin, hvor der var tryghed. Det helt lille barn går således tilbage til tiden i moderens mave, før det blev født, og derfra er erindringerne fragmenterede.

Der tales her om det arkaiske sprog, og det vil sige en skræmmende og ikke samlet oplevelse. Samlingen kommer først, når det lille barn har fundet trygheden i omsorgspersonens kærlige samspil med barnet. Erindringer herfra er ofte skræmmende, og barnet beskytter sig ved at fraspalte oplevelsen. Denne fraspaltning binder barnets energi. Jo flere fraspaltninger der er, jo mindre samlet energi har barnet til at klare verden.

Disse brudstykker fra barnets tidlige liv vil bryde igennem forsvaret og vise sig blandt andet ved, at et barn der er 9 år udenpå, glimtvis kan være helt lille indeni. Disse brudstykker kommer frem, når Nuka har behov for at blive rummet. Han har behov for, at forældrene i de situationer kan se ham som det spædbarn han var og at de behandler ham med den omsorg og respekt han har behov for på det udviklingstrin han er på. Det er en udfordring for forældre, idet børn kan skifte mellem aldre mange gange under helingsprocessen. Denne viden har haft stor betydning for adoptivforældrene. De kan nu rumme Nukas adfærd og tager sig kærligt af brudstykker fra fortiden, der dukker op. Man bliver jo ikke vred på et spædbarn.

3. terapi.

Identifikation:

God dag Nuka

Mit navn er Inger Poulsen.

Mit arbejde er at tale med børn.

Historie:

Sidst fortalte jeg dig, om dengang du sagde farvel til Arnaq og Niels.

Du mødte din adoptivforældre Naja og Anton.

Jeg tænker, at du kunne mærke, at Naja og Anton gerne ville leve deres liv sammen med dig.

Måske var det overvældende for dig med al deres kærlighed.

Måske følte du dig presset.

Naja og Anton ved godt, at det kan være svært. De vil gøre, hvad de kan for at hjælpe dig.

Du har fået en svær start på dit liv.

Det er ikke din skyld.

Din biologiske mor gjorde det, så godt som hun kunne. Hun ville dig det godt.

Ingen kunne vide at Arnaq og Niels havde så svært ved at se, hvad du havde behov for.

Du gjorde det eneste som så lille et barn kunne gøre. Du lukkede af for ikke at mærke smerten.

Det var godt, at du dengang kunne passe på dig selv ved at lukke af.

Nu er du i en kærlig familie, hvor du får den omsorg, du har behov for.

Der er ikke længere behov for at lukke af. Naja og Anton passer på dig og hjælper dig, med det du har behov for.

Håb:

Du er ikke længere alene.

Naja og Anton vil leve deres liv sammen med dig.

Nuka lyttede og så flere gange op på Naja og Anton.

Nuka tegnede et hus med vinduer, døre, blomster og træer, et bord med mad og blomster. Han tegnede en barnevogn med et lille barn i. Naja kørte med barnevognen, Anton sad med en fiskestang og fiskede. Han bad Naja skrive på tegningen "Man skal passe godt på små børn".

Naja tegnede på sin tegning en stor dreng på 9 år og indeni et barn på 6 måneder. Hun sagde "selv om man er en stor dreng på 9 år, kan man godt have et lille barn på 6 måneder, der er ensom og græder og har svært ved at forstå, hvad det er der sker. Jeg har forstået det, og jeg vil tage godt imod det lille barn, når han pludselig bliver ked af det og græder, jeg vil fortælle ham hvad der sker". Nuka så længe på Naja. Anton blev berørt af Najas tegning og fortælling. Nuka så forundret på Anton. Jeg sagde efter en stund: "Jeg tror, at Anton bliver bevæget, fordi han ikke tidligere har fået øje på den helt lille dreng, der nogle gange har behov for at blive set og passet på af en stor stærk og kærlig far". Nuka nikkede og satte sig over imellem Antons ben.

Fra kaos mod samling

Nuka fik yderligere 4 terapier, og behandlingen blev derefter afsluttet.

Spædbarnsterapiens metode har barnet i centrum, men det bliver et behandlingstilbud for hele familien. Nuka fik en samlet fortælling om sit liv. Han blev set, i det dilemma der var hans, og adoptivforældrene fik øje på det lille barn inden i Nuka, som havde behov for at blive set og taget godt imod, når brudstykker fra fortiden dukkede op til overfladen. Nukas neurale netværk var stærkt udfordret på grund af traumer og svigt i hans første leveår.

Det kan være svært at hele de tidlige traumer og svigt. Vi skal dog altid huske på, at det er muligt at hjælpe disse børn til et bedre livskvalitet. De heles over tid i stabile og kærlige relationer, hvor man hjælper dem til at bevare kontrollen over deres liv. Det var kontrollen de mistede i deres første leveår. "Vi skal lade dem tage den tid de har behov for, til at lære os at kende". Som en børnehjemsleder i Grønland sagde ", også når unge mennesker med ødelagte neurale netværk

kommer til vores børnehjem, skal vi have en "barselsperiode", hvor barnet kan orientere sig på ny i vores strukturerende rammer, før vi stiller krav. Måske var det derfor, at Nuka havde det godt med at gå ude sammen med Anton. De talte ikke så meget sammen, men Nuka mærkede, at han var i trygt selskab. Et barn heales igennem trygge relationer.

Hos børn med et ødelagt neuralt netværk, bliver hukommelsen ved med at udspille det samme forsvar, som da traumet opstod. Da er det nogle gange muligt at hjælpe børnene til et bedre liv med spædbarnsterapiens metode. Hos Nuka var det forladtheds traumet, hvor han trak sig, der udspillede sig igen og igen. Det er nogle gange nødvendigt, at barnet kommer i Spædbarnsterapi, hvor vi analyserer barnets start på livet og sætter ord på traumet. Herved kommer vi bag om traumet, som bliver en identificeret del af livet. Barnet får overskud til udvikling.

Naja og Anton, var forbavsede over den forandring, der var sket derhjemme. De var blevet tydelige i hvad de ville, og i konfliktsituationer hidsede de sig ikke op, men bevarede roen og var vedholdende.

Naja kunne mærke, at Nuka havde fået en helt anden og mere kærlig holdning til hende. Nuka var blevet sikrere og mere funderet i en stabil selvstændighed. Nuka var blevet selvstændig og afgrænset fra andre, han blev mere og mere sig selv.

Han opfattede ikke længere de andre børn negativt, og han fik overskud til at blive en del af gruppen. Han blev i klassen og begyndte at modtage undervisning, Til skolens store overraskelse, var han endda en kvik dreng, der havde let ved at lære matematik.

Anton og Naja ønskede opfølgende samtaler hver 3. måned. Nuka har det efter 2 år stadig godt. Han er begyndt at spille fodbold og klarer sig tilsyneladende godt.

Naja og Anton har til tider behov for sparring i forhold til det at bevare roen og være fastholdende uden at hæve stemmen.